

Zprávy zahraničné

ČECHY

Sjezd slovenských zástupců, který odbyval se v roce minulém v Praze, nese už ovoce. Dceřeno bylo zřízení ruského konsulátu v Praze, a konsulem jmenován horlivý stoupence všeslovanské myšlenky kníže Gregor Trubecký. — Zřízení ruského konsulátu v Praze jest v českém tisku všeobecně přetřásáno s patřným zadostupněním. Naproti tomu německý tisk přímo zuří nad tím. A německé "rozhořčení" ještě zvýšeno bylo tím, že všeslovanský kongres, odbytý v minulých dnech v Petrohradě, rozhodl se pro založení slovenské banky se sídlem v Praze. Německý tisk spatřuje v tom vážné ohrožení německé hospodářské nadvlády.

Jaroslav Kvapil, vrahil režisér Národního divadla v Praze, dostal v těchto dnech od podnikatelů newyorského světového divadla Metropolitan Opera House prostřednictvím přední berlinské agentury Mertensovy nabídku na místo prvního režiséra se smlouvou na tři léta.

Jan Kubelík byl vyznamenán řádem čestné legie, jest to již druhé vyznamenání francouzské, které Kubelík obdržel, neboť před léty byl jmenován officier de l' instruction publique.

RAKOUSKO-UHERSKO

V poslanecké sněmovně říšské rady rakouské došlo opět ke velmi bouřlivým scénám. Vláda nacházela se ve velmi choulostivém postavení vůči spojené opozici Slovanů a sociálních demokratů. — Při rozhodnutí hlasování došlo k velmi nepatrné většině. Zaehranění vlády bylo možným jen s pomocí Poláků, kteří v krajní nouzi zakročili v její prospěch. Mezi Čechy nejvíce rozhořčení vyvolalo, že český ministr-krajan dr. Žáček hlasoval také ve prospěch vlády a tudíž proti Čechům, kteří nacházeli se ve spojené opozici. Čeští poslanci netajili se svým rozhořčením a čistý "ministr-krajan" zasypán byl nejostřejšími výtkami. To přimělo tohoto, že podal eisaři svou resignaci. Prošlehlá se však, že eisař resignaci dra. Žáčka nepřijme.

Baron Burian, říšský ministr financí, jenž jest zároveň šéfem eivilní správy v Bosně a Hercegovině, následkem svého stanoviska v otázce agrární banky pro zabrané země vyvolal proti sobě nevoli celé poslanecké sněmovny rakouské říšské rady. Návrh na vyslovení nedůvěry říšskému ministru financí přijat byl téměř jednoblasně.

V politických kruzích je velké rozhořčení proti tomu, že smlouva mezi haličskými petrolejovými podnikateli a petrolejním trustem americkým byla podepsána. Proti tomu vlastně se stavěla rakouská vláda, ale přes to smlouva podepsána byla. Zvláště jednotlivosti smlouvy jsou kritikovány a petrolejním podnikatelům haličským se vytýká, že chtějí celou industrii petrolejní v Rakousku vydat na popas Američanům, americkému monopolu, který se již osvědčil v novém světě a dovedl zabrat všecko, co se zabrat dalo. Avšak projevu se naděje, že znění smlouvy nebude možno provádět a že nespíše ještě s ní sejde. Vláda i parlament jsou toho názoru, že takovéto podezření a příliš odvážlivé podnikání petrolejního trustu je velmi nebezpečné a bude třeba postarat se o to, aby nebyla monopol americkému poskytnuta příležitost dostat se v Evropě tak ku předu.

Bývalá princezna Louisa, nyní provdaná Tosselli-ová, náhle našla v jistém muži svého podříce, který se chce zasnít o to, aby eisař rakouský dovolil jí usídliti se v Rakousku a bydlet tam se svým manželem. O záležitosti té se velmi mnoho hovoří a onen příznivce princezny činí se statečně a chce za každou cenu přání své velitel

ky vyhovět. — Dotyčný muž jest ve vládních kruzích velice vlivnou osobou a podaří se mu jistě získat rakouského eisaře i saského krále k tomu, aby nikdo z nich paní Tosselliovou neobtěžoval a dovolil jí pobyt tam, kde strávila svoje nejmilější doby.

RAKOUSKO-UHERSKO

Pofouklý spolek Rakouska s Německem dlužno sledovati bedlivě. Eisař Vilém má jisté plány, které způsobily obavy i mezi Čechy. V posledním zasedání dolní sněmovny říšské rady, hlavním předmětem jednání byl německo-rakouský spolek, proti kterému podle depše stavěli se na odpor eisaři poslanci říšští a něco podobného odsuzovali. Došlo k prudkým debatám a v nich hlavní podíl měl ovšem předseda ministerstva Biebert, jenž se zdvihl a ohotně přispěl na pomoc Němcům a odrazil všechny posudky této nové aliance německo-rakouské. Vysvětloval českým poslancům, že se spolku toho vzejde také Čechům ufr. Řeč předsedy ministerstva byla často přerušována a měla prý dojíti ku skandálnímu scénám, takže bylo nařizováno konečně, aby zasedání dolní sněmovny říšské rady bylo na nějaký čas suspendováno. Poněvadž pak se nedoufalo, že bude zjednan klid, bylo zasedání zatím odročeno na pozdější dobu. V případě, že by snad v tomto týdně nedošlo k poradám o rozpočtu, bude zasedání vůbec skončeno.

Při eisařských manévrech rakousko-uherských bude mimo eisaře Viléma hostem rakouského eisaře také král rumunský Karel. Manévry budou se konati od 8. do 11. září mezi 2. vídeňským, 9. litoměřickým a 1. krakovským sborem na Moravě. Vrahil vedení manévru bude mít na starosti následník trůnu arcivévoda František Ferdinand.

Velké neštěstí, jehož dosah dosud není podrobně znám, událo se v Krakově v Haliči. Stal se tam výbuch vojenské praehárny, při němž 600 lidí bylo poraněno. Tři vojáci byli usmrceni, čtyřicet koní bylo zabito a na sta domů bylo pokleseno. Četní poranění nacházeli se v kritickém stavu. Praehárna, jež nacházela se blízko železniční stanice, byla zasazena bleskem a nahromaděné v ní zásoby výbušných látek explodovaly. Několik tisíc liber střelného prachu se vyzálo a asi 150 nábojů vrženo bylo na nádraží, kde velké množství lidí čekalo na vlak. Krakovské nemocnice jsou přeplněny poraněnými.

RUSKO

Ruský tisk se dovídá se spolehlivého pramene, že eisař Mikuláš oplácí návštěvu eisaři Vilému a sice dojde prý k ní ku konci srpna v Kielu, na pobřeží Finského moře. Eisař ruský není tak po své návštěvě presidenta Francie Fabriésa a anglického krále Edwarda. Německý tisk sehuží této příležitosti velkou důležitost. Ruský tisk považuje schůzku tu za pouhou formální návštěvu.

Poslední teplé dny zase vzbudily nepokoj mezi petrohradským obyvatelem, poněvadž se mělo za to, že cholera byla již vytlacena, ale vyskytlo se pět nových případů a má se za to, že bude jich během krátké doby ještě více. Vysvětluje se, že nové tyto případy jsou následky požívání a pití nesvařené vody z Něvy.

ITALIE

U hrobu italského národního hrdiny Garibaldiho v Miláně uspořádána byla minule neděli velká manifestace. Tehož dne oslavováno bylo padesátileté výročí francouzsko-italského vítězství nad Rakouskem v roce 1859, jež mělo za následek osvobození Milána a Lombardska od jha rakouského. Padesát tisíc lidí s prapory a s hudební sůstavou se privedou ulicemi a když položeny byly věnce na hrob Garibaldiho, shromáždili se lid v Hippodromu, jenž pojme

30,000 osob. Sbor o 700 hlasech zapěl zde národní hymnu, do níž s nadšením vpadlo celé shromáždění. Během průvodu jeden spolek mladých socialistů před pomníkem krále Viktora Emanuela sklonil svůj prapor na důkaz svého protu proti monarchii. V tom okamžiku ale dav vrhl se na socialisty, roztrhal jich prapor a mnohé z nich stlonkl do krve.

TURECKO

V Soluni, jak zpravuje došli depše, byl učiněn zoufalý pokus osvoboditi uvězněného bývalého sultána Abdul Hamida z vězení, ale pokus ten se nezdařil a na obou stranách padlo několik osob. Útok byl podniknut reakcionáři někdy o půlnoci a byl odražen Mladoturky. Mladoturci zůstali vítězi, ale ztratili několik důstojníků. — Od té doby eo byl sultán Abdul Hamid sesazen, byl dopraven do Soluně a uvězněn s jedenaeti ženami svého haremu. Mladoturci věděli, že bude učiněn pokus jej osvoboditi a proto se na něco podobného připravovali. Dověděli se již dříve, že se něco podobného střeji a opatřili se na každý útok. Jestli v poslední chvíli sesílili hlídky a když v půlnoci k útoku došlo, strhla se mezi útočníky a hlídkami krvavá srážka, která skončila tím, že byli reakcionáři odrazeni a Mladoturci si uhlíželi svoje místo. Prošelho se také, že by v případě útoku na vězení Abdul Hamida a po jeho osvobození vypukla revoluce za tím účelem, aby byl zase sultán dosazen. — Až doposud byl Abdul Hamid ve spojení s ostatními světlými telefony, ale nyní podle všeho bude toto spojení s ostatním světlým přerušeno na dobro, poněvadž jsou obavy, že by došlo ještě k nějakému pokusu a vzájemnému dorozumění mezi Abdul Hamidem a jeho přáteli.

Zprávy americké.

Boj o manželský rozvod

V době, kdy ex-mayor chicagský, E. F. Dunne, býval soudcem, projednáván byl před ním rozvodní soud Grace B. Guggenheimové od jejího muže, Viléma Guggenheim, předsedy tavířského trustu, a rozvodu se jí dostalo. Nyní však již pan Dunne dostal se k ehangskému soudu Honore-ovi s pěti odprášenými výpovědmi, v nich se tvrdí, že Grace B. Guggenheimová dostala roku 1901 rozvod od muže svého podvodně. Tehdy dostala výživného \$150,000 a právník její dostal \$12,500. V žádosti své uváděla: "Guggenheim vzal si me za ženu, ale tajně. Říkal, že jeho rodiče o tom nesní vědět, on že je pravověrný žid a já křesťanka. Sliboval mi však, že to nebude tajit dlouho a že rodiče usmíri se sňatkem našim. Proto ubytoval mne v hotelu Manhattan, kde jsem zůstala do 11. ledna '01. Pak mne opustil. Vymouval se na příbuzné. Dali prý mu na vybranou, žiti se mnou neb s nimi. Rozhodl se pro žiti s rodiči. Šla jsem k jeho bratrovi, ale zde se mi nedostalo pomoci, uárně jsem se namáhala získati si muže pro sebe a proto dala jsem se pohotouti k žádosti o rozvod. Chtěla jsem odbytne \$250,000, ale právník můj to smluvil na \$150,000." Pan Dunne jest nyní právníkem rozvedené paní Guggenheimové a žádá o zrušení rozvodu, který sám jako soudec byl podepsal.

Všeamerický sjezd.

V jihoamerickém městě Buenos Ayros odbyván bude v příštím červnu čtvrtý mezinárodní sjezd všech amerických národů, a kabiněti úředníci činí již k němu přípravy. Ředitel Barrett od úřadovny amerických republik, praví, že to bude jeden z nejdůležitějších sjezdů dosud odbyvaných, neboť první tři mezinárodní sjezdy připravovaly jen drahu pro největší spojené vystupování ná-

rodů na západní polokouli světa, by se dosáhlo bezpečnější cíli původně vyložených. Budoucího roku bude oslavována neodvislost všech latinsko-amerických republik a ve spojení s výstavou pořádanou v Argentině bude mít tento sjezd tím větší důležitost. Všichni američtí národové pošlou do sjezdu své nejlepší a nejzkušenější muže a vyslanec Soustáti budou vybráni z těch, kteří v mezinárodních snahách nejvíce vynikají. Ve sjezdu bude se rokovať o záměru poštovní dopravy a paroplavební služby pro všechny americké země. Všeamerická železnice byla započata státníkem Blainem v r. 1890 a byla k tomu zvolena mezinárodní komise. Od té doby se jí věnovalo stále pozornosti a za těch 20 roků postoupil záměr ten blízko k svému uskutečnění. Draha ta má přivítati spojení železniční z New Yorku do Buenos Ayros, což jest vzdálenost 10,400 mil. Ve sjezdu se bude pracovati na tom, aby každý z dotčených vlád učinila povolení peněz na pomoc podnikovi tomu, jenž jest dle uznání všech eiznyřů, vynořovacího esty, možným

V zájmu ženského práva

V Seattle, Wash., odbyván bude sjezd pro ženská práva ve dnech od 1. do 6. července, pořádaný Národní americkou jednotou pro ženskou hlasovací právo. V provedení jednoty poukazuje se na úspěchy dosažené minulého roku, jako že v Michiganu dostaly platitby daní právo hlasovati a b. n. ních otázkách. V Dánsku poplatnice, a ženy poplatníky dostaly právo hlasovati pro všechny úřadníky vyjmaje členy sněmu.

Zabavená kořalka

Na rozkaz spolkového návladního Embryho bylo v El Reno, Okla., zabaveno několik beden na depozitě "Mýdlo a jiné" "Lesklý škrob", v nichž se našly samé láhve a kořalkou poslanou jistým občanem z Kansas City jako grocení zboží. Policie našla v bednách 144 pintů kořalky, která bude vesměs zničena.

Nestovic ubývá

Dle zprávy vládní námořní nemocnice, jež vede dozor nad každlivými nemocni po celé zemi, za první čtyry měsíce tohoto roku vyskytlo se v Soustáti celkem asi 10,000 případů nestovic. Číslice tato jest ovšem velká, avšak jest to patrná změna k lepšímu, neboť nemoe tato, někdy tak velice obávaná, a tolik životů lidských vyžadující, není již tak prudká a nebezpečná, jako bývala, a nemá tolik zhubné síly. Většina případů nestovičích jsou lehká onemocnění a některá jsou docela lehká, že je často ani lékař nemůže rozpoznati. Jen u takových osob, které nikdy nebyly očkoveny, udává se, že nemoe jest tak prudká a zuřivá, že se objeví ve své největší zhublé, ale tím se ecelkem nemusi ještě děsiti. Ani 50 neb 100 lehkých a mírných případů v některém z menších měst nezpusobí takový postrach mezi obyvatelem, eo by jistě přišlo, kdyby byly případy tyto tak prudké a zuřivé, jako bývaly.

V Ohiu je sídlo "Černé Ruky."

Vládní poštovní inspektori a tajní objevili minulý týden největší odvětví italského zločinného spolku "Černá Ruka" v Spojených Státech, se sídlem v Marion, Ohio. — Dle prohlášení ředitele poštovních inspektorů, Charles Holmes, jenž pátráti řídil, jsou důkazy, že vydávati své zločiny začali v Marionu. Během minulého středy zatčeni byli následující: — Sam Lima a Joe Rizzo v Marion, Antonio Vicario v Columbus a A. A. Marbles v Dennison. Zatčeni, jakož i dosud na svobodě jsoucí jich společníci jsou všichni Italové a vyhledávali si své oběti mezi svými krajanmi. Holmes tvrdí, že tato banda teprve před dvěma týdny prostřednictvím poštovního úřadu v Marion poslala \$1,900 do Itálie svým spojeněm, a že tato

částka jest pouze část kořisti v jednodlívém případě. Poštovní úřady byly na rotu upozorněny, když asi před šesti měsíci obehodník ovocem, John Amican v Columbus, Ohio, dostal výhrůžné dopisy, ve kterých od něho požadováno bylo \$15,000. Rukopis na nich byl totožný, jako na dopisech, jež dostal ovoeňar Antonio Rizzo ze Cincinnati, jenž pak náhle zemřel, když se zdráhal vyplatiti "Černou Rukou" požadovaných \$1,000. Rizzo zemřel, když snědl banan, jež mu na ulici neznámý muž nabídl s poznámkou, že jest to nová odruda tohoto ovoce. — Poštovní inspektori našli v pokladně Rizzově plno listin, z nichž vysvítá, že banda stům obehodníků v zemi vyděračné dopisy zaslala a v nejvíce případech požadovaný obnos obdržela. Teprve nedávno dostal ovoeňar Cianciolo v Cincinnati, O., dopis od "Černé Ruky," v němž požadováno pod výhrůžkou surti \$10,000. Cianciola nepřikládá dopisu žádné důležitosti, však o několik dní později vybuchla v chodbě jeho domu puma, jež však pouze způsobila hmotnou škodu. Josef Annarino, jiný tamní ovoeňar, dostal výstrahu, pak-li "Černé Ruce" nepošle \$10,000, že mu bude ukradeno dítě. Všecky tyto výhrůžné dopisy psány jsou stejnou rukou.

Spotřeba papírové kaše

Dvě stě jednapadesát továren na papírovou kaši v Soustáti spotřebovaly celkem 3,346,106 kordů dříví a vyrobily 2,118,947 tun papírové kaše za poslední rok. Smrk v každém ohledu stojí v popředí a vydal 64 procenta celkového množství. Rychlé rozšiřování se papírenského průmyslu přimělo domácí dodavatele smrků, že hojně dovážejí smrky z Kanady. V roce 1908 americké továrny na papírovou kaši spotřebovaly asi 1,500,000 kordů domácího smrku a přes 650,000 kordů importovaného smrku, tak že smrku dovezlo se 45 procent pro domácí spotřebu. Po smrku je nejdůležitějším stromem na papírovou kaši hemlock, kanadská jedle, jehož bylo spotřebováno poslední rok 569,173 kordů. Veškeren hemlock, spotřebovaný byl domácí — vypořádaný ponejvíce v pojezerních státech a v Pensylvánii. Topol též dlouho býval předním stromem pro děláni papírové kaše. Malé množství tohoto stromu bylo v minulém roce přivezeno, však daleko větší část, více než 300,000 kordů, loni náleželo z domácích stromů. Smrk, hemlock a topol tvoří 90 procent dříví, jež se spotřebouje na papírovou kaši. Zbytek doplněn je umohými druhy, z nichž je nejdůležitější sosna, bavlík a j. Dříví spotřebované továrnami na papírovou kaši minulý rok stálo něco více než \$28,000,000, čili průměrně \$8.38 kord, proti průměru \$8.21 v roce 1907. Nejdražší byl dovezený smrk s průměrnou hodnotou \$10.60 kord.

Vrahyné české služby znovu souzena

Ve Flandrech, So. Dak., odbyván jest v těchto dnech druhý soud s paní Kaufmanovou, manželkou bohatého sládku, obžalovanou za zavraždění a utrýznění české služby Anežky Polreisové. — Hlavní svědek obžaloby, Petr Ericson, vypověděl o nelidském zacházení se zavražděnou dívkou. — Paní Kaufmanová tloukla prý ji násadou od kostěte, praštila jí na podlahu kuchyně, stahovala jí s lůžka a vynesla potom postel, nechala dívkou ve světnici celou stuhčenou po několik dní.

Nová výroba vosku

Oscar Paetus z Monterey, Mex., objevil proces, dostávati vosk ze křoviny candelilla, čímž pro Texas a Mexiko vznikl nový a důležitý průmysl. Candelilla je křovina pouště a roste hojně na míionech akru suchoparu v severním Mexiku a částech Texasu, Arizony a N. Mexika. Křoví to bývalo považováno za bezcenné, dobytčkáři je nově dělají rádi, protože rádo rostlo do hostřin, takže neměla tráva kde

růst a pastviny tím byly zkaženy. Majitelé půdy, kteří křovím tím dříve opovrhovali, jsou teď na nejlepší cestě k zbohnutí jeho využitkováním. V Mexiku již začali z něho dobývati vosk, jehož obsahuje asi 4 procenta. Nový tento průmysl rychle se vznamá a znalci předpovídají, že nebude to trvati dlouho, a hlavní zdroj vosku bude z rostliny candelilla. Výroba tohoto rostlinného vosku se už nyní vyplácí a je po něm poptávka ulavně z Německa a do Hamburku už se zasílá pravidelně. V Mexiku stojí \$600 ve zlatě tuna. Právě se, že asi tucet křovin vydá jednu tunu surového vosku.

Proti kouření cigaret

Ve státu Washington veselí práve v platnost zákon, zapovídající užívání a vlastnění cigaret a jak státní právník vykládá, může každá osoba, a níž by se cigareta našla, býti zatčena. Polieijní strážové na výstavišti v Seattle budou zákon tento prováděti bez milosti.

Mraz v Iowě

Tajemník Wesley Greene od státního stěpařského spolku v Des Moines, Ia., oznámil minulou středu, že poslední mrazíky na dobro zničily úrodu broskví po celém státu.

Nedostatečná vládní prohlídka masa

Vládní inspektor masa v east-st.-louisských jatkách, J. F. Harms, poslal v těchto dnech dopis na tajemníka zemědělství, pana James Wilsona, v němž odsuzuje nedostatečnou prohlídku masa v jatkách se strany vládních inspektorů. V dopisu svém praví, že slova "prohlédnuto Spojenými Státy a přijímáno", jaká jsou na výroběch všech jatkových firem, jsou bezvýznamná, protože prohlídka jest nedostatečná. Prohlídka National jatek stojí lid ročně přibližně 100 tisíc dolarů, ve skutečnosti nemá prý však ceny pro něj \$1. — Uvedl také několik případů, kde zavrnuté od podinspektorů maso později z rozkazu vyšších inspektorů bylo jatkářům vydáno.

K srpnovému sletu sokolskému v Chicagu

O sokolské řetě české, jež účastní se chicagského sletu sokolského v měsíci srpnu, píše orgán Sokolské obce české v Praze následující: — K přeplavbě do Ameriky použije se rychlodě "Prime Bedřich Vilém," náležející společnosti Severoněmeckého Lloydu. — Jedním s francouzskou společností usetkalo se s úspěchem pro nepřipadnost doby a jiné okolnosti. Prime Bedřich je loď moderního typu, z roku 1907, její zařízení jest nádherné a pohodlné. Obsahuje 195 kabin 1. třídy pro 425 cestujících, a 118 kabin 2. třídy (o 2 až 4 postelích) pro 338 osob a společné kabiny pro 1,556 cestujících třetí třídy. Celkem pojme 2,723 osob (z těch jest 401 k obsluze loží a hostů. Na palubě lodí je prostorná tělocvična. — Loď vyjde 3. srpna z Brem a 4. srpna z francouzského přístavu Cherbourg. Čeští účastníci budou mezi nasednouti buď v Breměh nebo v Cherbourgu. Oficiální zástupci Č. O. S. účastní se 1. srpna mezinárodních závodů v Luxemburgu, odtud zajedou (pravděpodobně) na výstavu v Nangy, kam v tutěz dobu přibude i zvláštní poselstvo obce pražské a odtud pojedou přes Paříž do Cherbourg. — Návrat z Ameriky možno vykonati různými lodmi této společnosti. 2. 9. neb 15. září. Většina účastníků použije lodí Jiří Washington, která opouští New York 9. září a přijíždí do Brém 16. neb 17. září. — Všichni účastníci — bez výjimky — musí se podrobiti kázní sokolské a všem příkazům vědeu výpravy. — Vyprava máe čítati asi 20 osob. Někde tedy sílná na počet, ale doufejme, že duch i morální síla je-ích vydrží každou jinou, umohotěnou "výletní" společnost.